

01002432110030008

4315

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

Αρ. Φύλλου 243

21 Οκτωβρίου 2003

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 3189

Αναμόρφωση της ποινικής νομοθεσίας ανηλίκων και άλλες διατάξεις.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄ ΠΟΙΝΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΑΝΗΛΙΚΩΝ

Άρθρο 1

1. Ο τίτλος του όγδοου κεφαλαίου του Ποινικού Κώδικα αντικαθίσταται ως εξής:

"Ειδικές διατάξεις για ανηλίκους".

2. Το άρθρο 121 του Ποινικού Κώδικα αντικαθίσταται ως εξής:

"Άρθρο 121 - Ορισμοί

1. Στο κεφάλαιο αυτό με τον όρο ανήλικοι νοούνται αυτοί που, κατά το χρόνο τέλεσης της πράξης, έχουν ηλικία μεταξύ του όγδοου και του δέκατου όγδοου έτους της ηλικίας τους συμπληρωμένων.

2. Οι ανήλικοι υποβάλλονται σε αναμορφωτικά ή θεραπευτικά μέτρα ή σε ποινικό σωφρονισμό σύμφωνα με τις διατάξεις των επόμενων άρθρων."

3. Το άρθρο 122 του Ποινικού Κώδικα αντικαθίσταται ως εξής:

"Άρθρο 122 - Αναμορφωτικά μέτρα

1. Αναμορφωτικά μέτρα είναι: α) η επίπληξη του ανηλίκου, β) η ανάθεση της υπεύθυνης επιμέλειας του ανηλίκου στους γονείς ή στους επιτρόπους του, γ) η ανάθεση της υπεύθυνης επιμέλειας του ανηλίκου σε ανάδοχη οικογένεια, δ) η ανάθεση της επιμέλειας του ανηλίκου σε προστατευτικές εταιρείες ή σε ιδρύματα ανηλίκων ή σε επιμελητές ανηλίκων, ε) η συνδιαλλαγή μεταξύ ανηλίκου δράστη και θύματος για έκφραση συγγνώμης και εν γένει για εξώδικη διευθέτηση των συνεπειών της πράξης, στ) η αποζημίωση του θύματος ή η κατ' άλλον τρόπο άρση ή μείωση των συνεπειών της πράξης από τον ανήλικο, ζ) η παροχή κοινωνικού εργασιών από τον ανήλικο, η) η παρακολούθηση από τον ανήλικο κοινωνικών και ψυχολογικών προγραμμάτων σε κρατικούς, δημοτικούς, κοινοτικούς ή ιδιωτικούς φορείς, θ) η φοίτηση του ανηλίκου σε σχολές επαγγελματικής ή άλλης εκπαί-

δευσης ή κατάρτισης, ι) η παρακολούθηση από τον ανήλικο ειδικών προγραμμάτων κυκλοφοριακής αγωγής, ια) η ανάθεση της εντατικής επιμέλειας και επιτήρησης του ανηλίκου σε προστατευτικές εταιρείες ή σε επιμελητές ανηλίκων και ιβ) η τοποθέτηση του ανηλίκου σε κατάλληλο κρατικό, δημοτικό, κοινοτικό ή ιδιωτικό ίδρυμα αγωγής.

2. Σε κάθε περίπτωση ως πρόσθετο αναμορφωτικό μέτρο μπορεί να επιβληθούν επιπλέον υποχρεώσεις που αφορούν τον τρόπο ζωής του ανηλίκου ή τη διαπαιδαγώγησή του. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις μπορεί να επιβληθούν δύο ή περισσότερα από τα μέτρα που προβλέπονται στις περιπτώσεις α' έως και ια' της προηγούμενης παραγράφου.

3. Στην απόφαση του δικαστηρίου ορίζεται η μέγιστη διάρκεια του αναμορφωτικού μέτρου."

4. Το άρθρο 123 του Ποινικού Κώδικα αντικαθίσταται ως εξής:

"Άρθρο 123 - Θεραπευτικά μέτρα

1. Αν η κατάσταση του ανηλίκου απαιτεί ιδιαίτερη μεταχείριση, ιδίως αν πάσχει από ψυχική ασθένεια ή τελεί σε νοσηρή διατάραξη των πνευματικών του λειτουργιών ή από οργανική νόσο ή κατάσταση που του δημιουργεί σοβαρή σωματική δυσλειτουργία ή του έχει γίνει έξη η χρήση οιοπνευματωδών ποτών ή ναρκωτικών ουσιών και δεν μπορεί να την αποβάλει με τις δικές του δυνάμεις ή εμφανίζει ανώμαλη καθυστέρηση στην πνευματική και την ηθική του ανάπτυξη, το δικαστήριο διατάσσει: α) την ανάθεση της υπεύθυνης επιμέλειας του ανηλίκου στους γονείς, στους επιτρόπους του ή στην ανάδοχη οικογένεια, β) την ανάθεση της επιμέλειας του ανηλίκου σε προστατευτικές εταιρείες ή σε επιμελητές ανηλίκων, γ) την παρακολούθηση συμβουλευτικού θεραπευτικού προγράμματος από τον ανήλικο και δ) την παραπομπή του ανηλίκου σε θεραπευτικό ή άλλο κατάλληλο κατάστημα. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις μπορεί να επιβληθούν τα μέτρα που προβλέπονται στις περιπτώσεις α' ή β' σε συνδυασμό με το μέτρο που προβλέπεται στην περίπτωση γ'.

2. Τα θεραπευτικά μέτρα διατάσσονται ύστερα από προηγούμενη διάγνωση και γνωμοδότηση από εξειδικευμένη ομάδα ιατρών, ψυχολόγων και κοινωνικών λειτουργών, οι οποίοι κατά περίπτωση υπάγονται σε Μονάδα του Υπουργείου Δικαιοσύνης ή σε ιατρικά κέντρα υγείας ή κρατικά νοσηλευτικά ιδρύματα.

3. Αν ο ανήλικος είναι χρήστης ναρκωτικών και αν η χρήση του έχει γίνει έξη και δεν μπορεί να την αποβάλει με τις δικές του δυνάμεις, το δικαστήριο πριν επιβάλει θεραπευτικά μέτρα που προβλέπονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου διατάσσει ψυχιατρική πραγματογνωμοσύνη και εργαστηριακή εξέταση, σύμφωνα με το άρθρο 13 παράγραφος 2 του Ν. 1729/1987."

5. Το άρθρο 124 του Ποινικού Κώδικα αντικαθίσταται ως εξής:

"Άρθρο 124 - Μεταβολή ή άρση μέτρων

1. Το δικαστήριο που δίκασε μπορεί οποτεδήποτε να αντικαταστήσει τα αναμορφωτικά μέτρα που επέβαλε με άλλα, αν το κρίνει αναγκαίο. Αν τα μέτρα εκπλήρωσαν το σκοπό τους, τα αίρει.

2. Το ίδιο μπορεί να πράξει και για τα θεραπευτικά μέτρα, ύστερα από γνωμοδότηση σύμφωνα με το άρθρο 123 παρ. 2.

3. Το δικαστήριο αντικαθιστά τα αναμορφωτικά μέτρα με θεραπευτικά, ύστερα από γνωμοδότηση, σύμφωνα με το άρθρο 123 παράγραφος 2.

4. Η συνδρομή των προϋποθέσεων αντικατάστασης ή άρσης των αναμορφωτικών ή θεραπευτικών μέτρων ελέγχεται από το δικαστήριο το αργότερο μετά την πάροδο ενός έτους από την επιβολή τους."

6. Το άρθρο 125 του Ποινικού Κώδικα αντικαθίσταται ως εξής:

"Άρθρο 125 - Διάρκεια μέτρων

1. Τα αναμορφωτικά μέτρα που επέβαλε το δικαστήριο παύουν αυτοδικαίως, όταν ο ανήλικος συμπληρώσει το δέκατο όγδοο έτος της ηλικίας. Το δικαστήριο μπορεί, με ειδικά αιτιολογημένη απόφασή του, να παρατείνει τα μέτρα, το πολύ μέχρι τη συμπλήρωση του εικοστού πρώτου έτους της ηλικίας του ανήλικου.

2. Τα θεραπευτικά μέτρα επιτρέπεται να παραταθούν και μετά το δέκατο όγδοο έτος, ύστερα από γνωμοδότηση, σύμφωνα με το άρθρο 123 παράγραφος 2, το πολύ μέχρι τη συμπλήρωση του εικοστού πρώτου έτους της ηλικίας του ανήλικου."

7. Το άρθρο 126 του Ποινικού Κώδικα αντικαθίσταται ως εξής:

"Άρθρο 126 - Ανήλικοι ποινικώς ανεύθυνοι

1. Η αξιόποινη πράξη που τελέστηκε από ανήλικο οκτώ έως δεκατριών ετών δεν καταλογίζεται σε αυτόν.

2. Σε ανήλικο που τέλεσε αξιόποινη πράξη χωρίς να έχει συμπληρώσει το δέκατο τρίτο έτος της ηλικίας του επιβάλλονται μόνο αναμορφωτικά ή θεραπευτικά μέτρα.

3. Σε ανήλικο που τέλεσε αξιόποινη πράξη και έχει συμπληρώσει το δέκατο τρίτο έτος της ηλικίας του επιβάλλονται αναμορφωτικά ή θεραπευτικά μέτρα, αν δεν υπάρχει περίπτωση να υποβληθεί ο ανήλικος σε ποινικό σφραγισμό κατά το επόμενο άρθρο."

8. Το άρθρο 127 του Ποινικού Κώδικα αντικαθίσταται ως εξής:

"Άρθρο 127 - Ανήλικοι ποινικώς υπεύθυνοι

1. Αν το δικαστήριο ερευνώντας τις περιστάσεις υπό τις οποίες τελέστηκε η πράξη και την όλη προσωπικότητα του ανήλικου που έχει συμπληρώσει το δέκατο τρίτο έτος της ηλικίας του κρίνει ότι είναι αναγκαίος ο ποινικός σφραγισμός του για να συγκρατηθεί από την τέλεση νέων αξιόποινων πράξεων, τον καταδικάζει σε περιορισμό σε ειδικό κατάσταση κράτησης νέων.

2. Στην απόφαση του δικαστηρίου ορίζεται επακριβώς ο χρόνος παραμονής του ανήλικου στο κατάστημα αυτό σύμφωνα με το άρθρο 54."

9. Το άρθρο 128 του Ποινικού Κώδικα τροποποιείται ως εξής:

"Άρθρο 128 - Πταίσματα ανηλίκων

Αν η πράξη που τέλεσε ο ανήλικος συνιστά πταίσμα, εφαρμόζονται μόνο τα αναμορφωτικά μέτρα υπό στοιχεία α', β' και γ' της παραγράφου 1 του άρθρου 122."

10. Το άρθρο 129 του Ποινικού Κώδικα αντικαθίσταται ως εξής:

"Άρθρο 129 - Απόλυση υπό όρο

1. Με τη λήξη του ημίσεος της ποινής του περιορισμού σε ειδικό κατάσταση κράτησης νέων, η οποία έχει επιβληθεί, το δικαστήριο απολύει τον ανήλικο, κατά τα οριζόμενα παρακάτω. Στην απόφαση για την απόλυση υπό όρο ορίζεται ο χρόνος της δοκιμασίας, που δεν μπορεί να υπερβαίνει το υπόλοιπο της ποινής.

2. Η απόλυση υπό όρο χορηγείται οπωσδήποτε, εκτός αν κριθεί με ειδική αιτιολογία ότι η διαγωγή του ανήλικου κατά την έκταση της ποινής καθιστά απολύτως αναγκαία τη συνέχιση της κράτησής του, για να αποτραπεί η τέλεση από αυτόν νέων αξιόποινων πράξεων. Για τη χορήγηση της υπό όρο απόλυσης η διεύθυνση του καταστήματος στο οποίο κρατείται ο ανήλικος υποβάλλει αίτηση μαζί με έκθεση της κοινωνικής υπηρεσίας του καταστήματος μόλις συμπληρωθεί η έκταση του ημίσεος της επιβληθείσας ποινής.

3. Η απόλυση υπό όρο μπορεί να χορηγηθεί και πριν από την έκταση του ημίσεος της ποινής που έχει επιβληθεί, μόνο για σπουδαίους λόγους και εφόσον έχει εκτιθεί πραγματικά το ένα τρίτο αυτής.

4. Για τη χορήγηση της υπό όρο απόλυσης, ως ποινή που εκτίθηκε θεωρείται και αυτή που υπολογίστηκε ευεργετικά σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις. Η απόλυση υπό όρο δεν μπορεί να χορηγηθεί, αν ο ανήλικος δεν έχει παραμείνει σε ειδικό κατάστημα κράτησης νέων για χρονικό διάστημα ίσο με το ένα τρίτο της ποινής που έχει επιβληθεί.

5. Στον απολυόμενο μπορεί να επιβληθούν κατά τη διάρκεια του χρόνου δοκιμασίας του υποχρεώσεις που αφορούν τον τρόπο ζωής του και ιδίως τον τόπο διαμονής, τη διαπαιδαγώγηση ή την παρακολούθηση εγκεκριμένου από το νόμο θεραπευτικού προγράμματος ψυχικής απεξάρτησης από ναρκωτικές ή άλλες οιοπνευματώδεις ουσίες. Στον αλλοδαπό απολυόμενο μπορεί να διαταχθεί και η απέλασή του στη χώρα από την οποία προέρχεται, εκτός αν η οικογένειά του διαμένει νομίμως στην Ελλάδα ή η απέλασή του είναι ανέφικτη. Αν ο απολυόμενος παραβιάσει τους όρους εφαρμόζεται αναλογικώς το άρθρο 107.

6. Αν ο απολυόμενος κατά το χρόνο δοκιμασίας του καταδικασθεί για κακούργημα ή πλημμέλημα από δόλο, η απόλυση αίρεται και εφαρμόζεται το άρθρο 132.

7. Αν μετά την απόλυση παρέλθει ο χρόνος δοκιμασίας τον οποίο όρισε η απόφαση χωρίς να γίνει ανάκληση, η ποινή θεωρείται ότι εκτίθηκε.

8. Αρμόδιο για την απόλυση του ανήλικου και την ανάκληση της υπό όρο απόλυσης είναι το Τριμελές Δικαστήριο Ανηλίκων στο Πλημμελειοδικείο του τόπου όπου εκτίεται ο περιορισμός σε ειδικό κατάσταση κράτησης νέων.

9. Αν ανήλικος κατά τη διάρκεια του περιορισμού του σε ειδικό κατάσταση κράτησης νέων για έγκλημα του άρθρου 5 του Ν. 1729/1987, όπως ισχύει, ή για έγκλημα που φέρεται ότι τελέστηκε για να διευκολυνθεί η χρήση ναρκωτικών ουσιών, παρακολούθησε επιτυχώς εγκεκριμένο συμβουλευτικό πρόγραμμα και υπάρχει δήλωση από τον υπεύθυνο αναγνωρισμένου προγράμματος ψυχικής απεξάρτησης ότι γίνεται δεκτός σε αυτό, η παρακολούθηση αυτή συνιστά σπουδαίο λόγο για πρόωρη απόλυση υπό όρο με την έννοια της παραγράφου 3. Οι υπεύθυνοι του εκτός καταστήματος προγράμματος ψυχικής απεξάρτησης έχουν την υποχρέωση να ενημερώνουν ανά δίμηνο τη δικαστική αρχή για τη συνεπή παρακολούθηση του προγράμματος από τον εν λόγω ανήλικο ή για την επιτυχή ολοκλήρωση του προγράμματος και χωρίς καθυστέρηση για την αδικαιολόγητη διακοπή της παρακολούθησής του. Στην περίπτωση διακοπής ανακαλείται η υπό όρο απόλυση.

10. Αν η αίτηση για απόλυση υπό όρο δεν γίνει δεκτή, νέα αίτηση μπορεί να υποβληθεί μετά δύο μήνες από την απόρριψη, εκτός αν υπάρξουν νέα στοιχεία."

11. Το άρθρο 130 του Ποινικού Κώδικα αντικαθίσταται ως εξής:

"Άρθρο 130 - Εκδίκαση μετά τη συμπλήρωση του δέκατου όγδοου έτους

1. Αν ανήλικος που έχει συμπληρώσει το δέκατο τρίτο έτος της ηλικίας του τέλεσε αξιόποινη πράξη και εισάγεται σε δίκη μετά τη συμπλήρωση του δέκατου όγδοου έτους, το δικαστήριο μπορεί, αντί για περιορισμό σε ειδικό κατάσταση κράτησης νέων, να επιβάλει την ποινή που προβλέπεται για την πράξη που τελέστηκε, ελαττωμένη, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 83. Τούτο γίνεται, αν το δικαστήριο κρίνει ότι, αν και ο ποινικός σφραγισμός του ανηλίκου είναι αναγκαίος, δεν είναι όμως σκόπιμος ο περιορισμός του σε ειδικό κατάσταση κράτησης νέων.

2. Οι στερητικές της ελευθερίας ποινές που επιβλήθηκαν σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο δεν συνεπάγονται σε καμία περίπτωση τη στέρηση των πολιτικών δικαιωμάτων ή την παραπομπή σε κατάσταση εργασίας.

3. Κατά γενικό κανόνα οι κατάδικοι αυτοί κρατούνται χωριστά από άλλους ενήλικους καταδικούς."

12. Το άρθρο 131 του Ποινικού Κώδικα τροποποιείται ως εξής:

"Άρθρο 131 - Έναρξη εκτέλεσης της απόφασης μετά τη συμπλήρωση του δέκατου όγδοου έτους

1. Αν ο καταδικασμένος σε περιορισμό σε ειδικό κατάσταση κράτησης νέων συμπλήρωσε το δέκατο όγδοο έτος της ηλικίας του, πριν αρχίσει η εκτέλεση της απόφασης, το δικαστήριο που δίκασε, αν κρίνει ότι ο περιορισμός αυτός δεν είναι σκόπιμος, μπορεί να τον αντικαταστήσει με την ποινή που προβλέπεται στο προηγούμενο άρθρο.

2. Αν ο καταδικασμένος συμπλήρωσε το εικοστό πρώτο έτος της ηλικίας του, η αντικατάσταση του περιορισμού κατά την παράγραφο 1 είναι υποχρεωτική.

3. Οι παράγραφοι 2 και 3 του προηγούμενου άρθρου ισχύουν και στις περιπτώσεις του άρθρου αυτού."

13. Το άρθρο 132 του Ποινικού Κώδικα τροποποιείται ως εξής:

"Άρθρο 132 - Συρροή

1. Αν ο κρατούμενος σε ειδικό κατάσταση κράτησης νέ-

ων διαπράξει αξιόποινη πράξη πριν συμπληρώσει το δέκατο όγδοο έτος της ηλικίας του ή αν συντρέξει άλλη περίπτωση συρροής κατά το άρθρο 97, το δικαστήριο επαυξάνει την ποινή που του είχε καθορίσει με την προηγούμενη απόφασή του χωρίς να υπερβεί τα όρια του άρθρου 54.

2. Αν ο κρατούμενος σε ειδικό κατάσταση κράτησης νέων διαπράξει αξιόποινη πράξη μετά τη συμπλήρωση του δέκατου όγδοου έτους της ηλικίας του:

α) Εφόσον η ποινή που προσδιορίστηκε για την πράξη αυτή είναι πρόσκαιρη κάθειρξη, το δικαστήριο επιβάλλει συνολική ποινή κάθειρξης επαυξημένη. Η επαύξηση της κάθειρξης δεν μπορεί να είναι κατώτερη από το ήμισυ της ποινής που είχε καθορίσει η προηγούμενη απόφαση του δικαστηρίου. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 94 παρ. 1.

β) Αν η ποινή που επιβλήθηκε για τη νέα πράξη είναι ηπιότερη από την πρόσκαιρη κάθειρξη, το δικαστήριο επαυξάνει την ποινή που είχε καθορίσει με προηγούμενη απόφαση, όχι όμως πέρα από το ανώτατο όριο περιορισμού, το οποίο ορίζεται στο άρθρο 54."

14. Το άρθρο 133 του Ποινικού Κώδικα τροποποιείται ως εξής:

"Άρθρο 133 - Νεαροί ενήλικες

Το δικαστήριο μπορεί να επιβάλει ποινή ελαττωμένη (άρθρο 83) σε όποιον, κατά το χρόνο που τέλεσε αξιόποινη πράξη, είχε συμπληρώσει το δέκατο όγδοο, όχι όμως και το εικοστό πρώτο έτος της ηλικίας του. Στην περίπτωση αυτή εφαρμόζονται οι διατάξεις των παραγράφων 2 και 3 του άρθρου 130."

Άρθρο 2

1. Το δεύτερο εδάφιο του άρθρου 18 του Ποινικού Κώδικα αντικαθίσταται ως εξής:

"Κάθε πράξη που τιμωρείται με φυλάκιση ή με χρηματική ποινή ή με περιορισμό σε ειδικό κατάσταση κράτησης νέων είναι πλημμέλημα."

2. Η πρώτη παράγραφος του άρθρου 51 του Ποινικού Κώδικα τροποποιείται ως εξής:

"1. Ποινές στερητικές της ελευθερίας είναι η κάθειρξη, η φυλάκιση, ο περιορισμός σε ειδικό κατάσταση κράτησης νέων, ο περιορισμός σε ψυχιατρικό κατάσταση και η κράτηση."

3. Το άρθρο 54 του Ποινικού Κώδικα αντικαθίσταται ως εξής:

"Άρθρο 54 - Περιορισμός σε ειδικό κατάσταση κράτησης νέων

Η διάρκεια του περιορισμού σε ειδικό κατάσταση κράτησης νέων δεν υπερβαίνει τα είκοσι ούτε είναι μικρότερη από πέντε έτη, αν για την πράξη που τελέστηκε ο νόμος απειλεί ποινή στερητική της ελευθερίας ανώτερη από δέκα έτη. Σε κάθε άλλη περίπτωση το ελάχιστο όριο διάρκειας του περιορισμού είναι έξι μήνες και το ανώτερο δέκα έτη."

4. Το πέμπτο εδάφιο της παραγράφου 6 του άρθρου 105 του Ποινικού Κώδικα καταργείται.

5. Η περίπτωση γ' του άρθρου 114 του Ποινικού Κώδικα αντικαθίσταται ως εξής:

"γ) η φυλάκιση, η χρηματική ποινή και ο περιορισμός σε ειδικό κατάσταση κράτησης νέων (άρθρο 54) μετά δέκα έτη".

6. Η πρώτη παράγραφος του άρθρου 360 του Ποινικού Κώδικα τροποποιείται ως εξής:

"1. Όποιος, ενώ έχει υποχρέωση εποπτείας ανηλίκου νεότερου από δεκαοκτώ ετών παραλείπει να τον παρεμποδίσει από την τέλεση αξιόποινης πράξης ή από το να επιδίδεται στην πορνεία, τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι ενός έτους, αν δεν συντρέχει περίπτωση να τιμωρηθεί αυστηρότερα με άλλη διάταξη."

7. Η περίπτωση β' του άρθρου 409 του Ποινικού Κώδικα τροποποιείται ως εξής:

"β) όποιος παραδίδει ή προμηθεύει σε άλλους πρόσωπα ηλικίας κάτω των δεκαοκτώ ετών ή που έχουν υπερβεί αυτή την ηλικία, είναι όμως σωματικώς ή διανοητικώς ανάπηρα, για να προκαλούν με τη νεαρή τους ηλικία ή με την τυχόν σωματική ή διανοητική ασθένεια ή αναπηρία τους τον οίκτο ή την περιέργεια του κοινού για χρηματικό όφελος δικό του ή άλλου."

Άρθρο 3

Η παράγραφος 1 του άρθρου 13 του Ν. 2331/1995 καταργείται και επανέρχεται σε ισχύ το άρθρο 17 του Ν. 2298/1995.

Άρθρο 4

1. Το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 27 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας τροποποιείται ως εξής:

"Στα πρωτοδικεία Αθηνών, Πειραιώς, Θεσσαλονίκης και Πατρών ο εισαγγελέας εφετών ορίζει, ειδικά για την άσκηση της ποινικής δίωξης κατά ανηλίκων, έναν εισαγγελέα πρωτοδικών και τον αναπληρωτή του."

2. Στον Κώδικα Ποινικής Δικονομίας προστίθεται άρθρο 45Α, που έχει ως εξής:

"Άρθρο 45Α: Αποχή από ποινική δίωξη ανηλίκου

1. Αν ανήλικος τελέσει αξιόποινη πράξη, η οποία είναι πταίσμα ή πλημμέλημα, ο εισαγγελέας μπορεί να απόσχει από την άσκηση της ποινικής δίωξης αν κρίνει, ερευνώντας τις περιστάσεις υπό τις οποίες τελέστηκε η πράξη και την όλη προσωπικότητα του ανηλίκου, ότι η άσκησή της δεν είναι αναγκαία για να συγκρατηθεί ο ανήλικος από την τέλεση νέων αξιόποινων πράξεων.

2. Στον ανήλικο μπορεί να επιβληθούν με διάταξη του εισαγγελέα ένα ή περισσότερα από τα αναμορφωτικά μέτρα που προβλέπονται στις περιπτώσεις α' έως και ια' του άρθρου 122 του Ποινικού Κώδικα, καθώς και η καταβολή χρηματικού ποσού μέχρι 1.000 ευρώ σε μη κερδοσκοπικό ή κοινωνοφελές νομικό πρόσωπο. Με την ίδια διάταξη ορίζεται και η προθεσμία συμμόρφωσης. Αν ο ανήλικος συμμορφωθεί με τα μέτρα και τις υποχρεώσεις που του επιβλήθηκαν, ο εισαγγελέας ενεργεί σύμφωνα με όσα προβλέπονται στο άρθρο 43 παρ. 2. Σε αντίθετη περίπτωση ο εισαγγελέας κινεί την ποινική δίωξη σύμφωνα με το άρθρο 43 παρ. 1."

3. Το άρθρο 113 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

"Άρθρο 113 - Δικαστήριο Ανηλίκων

1. Τα δικαστήρια ανηλίκων δικάζουν τις αξιόποινες πράξεις που τελούνται από ανηλίκους ηλικίας από δεκατριών μέχρι και του δέκατου όγδοου έτους συμπληρωμένου, με τις παρακάτω διακρίσεις:

Α. Το μονομελές δικαστήριο ανηλίκων δικάζει: α) τις πράξεις που τελούνται από ανηλίκους, εκτός από εκεί-

νες που δικάζονται από το τριμελές δικαστήριο ανηλίκων, β) τα πταίσματα που τελούνται από ανηλίκους στην έδρα του πρωτοδικείου και γ) τις εφέσεις κατά των αποφάσεων του πταισματοδικείου για ανηλίκους.

Το μονομελές δικαστήριο ανηλίκων επιβάλλει επίσης τα αναμορφωτικά ή θεραπευτικά μέτρα που ορίζονται από τον Ποινικό Κώδικα για ανηλίκους που δεν έχουν συμπληρώσει το δέκατο τρίτο έτος της ηλικίας τους.

Β. Το τριμελές δικαστήριο ανηλίκων δικάζει τις αξιόποινες πράξεις που τελούνται από ανηλίκους, για τις οποίες η ποινή περιορισμού σε ειδικό κατάσταση κράτησης νέων που πρέπει να επιβληθεί σύμφωνα με τον Ποινικό Κώδικα είναι τουλάχιστον πέντε ετών.

Γ. Το εφετείο ανηλίκων δικάζει τις εφέσεις κατά των αποφάσεων των μονομελών και τριμελών δικαστηρίων ανηλίκων που λειτουργούν στα πλημμελειοδικεία.

2. Το άρθρο 119 εφαρμόζεται αναλόγως στις περιπτώσεις των εδαφίων Α και Β της προηγούμενης παραγράφου."

4. Η παράγραφος 5 του άρθρου 282 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

"5. Η παράγραφος 3 του παρόντος εφαρμόζεται και για ανήλικο κατηγορούμενο που έχει συμπληρώσει το δέκατο τρίτο έτος της ηλικίας του, εφόσον η πράξη για την οποία κατηγορείται απειλείται στο νόμο με ποινή κάθειρξης τουλάχιστον δέκα ετών. Η αδυναμία παροχής εγγύησης δεν επιτρέπεται να οδηγήσει από μόνη της σε προσωρινή κράτηση."

5. Οι περιπτώσεις δ' και ε' της παραγράφου 1 του άρθρου 489 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

"δ) κατά της απόφασης του μονομελούς και τριμελούς δικαστηρίου ανηλίκων, με την οποία καταδικάστηκε ο ανήλικος σε περιορισμό σε ειδικό κατάσταση κράτησης νέων,

ε) κατά της απόφασης του μονομελούς ή τριμελούς δικαστηρίου ανηλίκων με την οποία ο ανήλικος που κατά την τέλεση της πράξης είχε συμπληρώσει το δέκατο τρίτο έτος, δικάστηκε όμως μετά τη συμπλήρωση του δέκατου όγδοου έτους της ηλικίας του, καταδικάστηκε κατά το άρθρο 130 του Ποινικού Κώδικα σε ποινή στερητική της ελευθερίας μεγαλύτερη από τις ποινές που προβλέπονται στα εδάφια β' και γ'".

6. Στο άρθρο 549 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας προστίθεται παράγραφος 5 που έχει ως εξής:

"5. Για την εκτέλεση των αποφάσεων των δικαστηρίων ανηλίκων φροντίζει αυτεπαγγέλτως ο αρμόδιος εισαγγελέας ανηλίκων και, αν η απόφαση έχει εκδοθεί από το εφετείο ανηλίκων, ο εισαγγελέας του δικαστηρίου αυτού, ο οποίος μπορεί να αναθέσει την εκτέλεση στον εισαγγελέα ανηλίκων. Επίσης, ο ίδιος εισαγγελέας επιβλέπει την εφαρμογή των αναμορφωτικών και θεραπευτικών μέτρων, καθώς και τον περιορισμό σε ειδικά καταστήματα κράτησης νέων."

7. Το άρθρο 565 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

"Άρθρο 565 - Αμφιβολίες σχετικά με το είδος ή τη διάρκεια της ποινής

Κάθε αμφιβολία ή αντίρρηση σχετικά με την εκτελεστότητα της απόφασης και το είδος ή τη διάρκεια της ποινής λύεται από το δικαστήριο των πλημμελειοδικών του τόπου όπου εκτίεται η ποινή. Το ίδιο ισχύει και σε πε-

ρίπτωση περιορισμού σε ειδικό κατάσταση κράτησης νέων. Κατά της απόφασης αυτής επιτρέπεται να ασκηθεί αναίρεση από τον εισαγγελέα και από τον καταδικασμένο."

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΠΕΡΙ ΝΑΡΚΩΤΙΚΩΝ

Άρθρο 5

1. Το πρώτο εδάφιο του άρθρου 8 του Ν. 1729/1987 (ΦΕΚ 144 Α΄) αντικαθίσταται ως εξής:

"8. Με ισόβια κάθειρξη και με χρηματική ποινή είκοσι εννέα χιλιάδων τετρακοσίων δώδεκα (29.412) ευρώ μέχρι πεντακοσίων ογδόντα οκτώ χιλιάδων διακοσίων τριάντα πέντε (588.235) ευρώ τιμωρείται ο παραβάτης των άρθρων 5, 6 και 7, αν είναι υπότροπος ή ενεργεί κατ' επάγγελμα ή κατά συνήθεια ή ενεργεί με σκοπό να προκαλέσει τη χρήση ναρκωτικών ουσιών από ανήλικους ή χρησιμοποιεί με οποιονδήποτε τρόπο ανήλικα πρόσωπα κατά την τέλεση των παραπάνω πράξεων ή μετέρχεται κατά την τέλεση των πράξεων αυτών ή προς το σκοπό διαφυγής του τη χρήση όπλων ή οι περιστάσεις μαρτυρούν ότι είναι ιδιαίτερα επικίνδυνος."

2. Ο τίτλος του άρθρου 12 του Ν. 1729/1987 αντικαθίσταται ως εξής: "Χρήση ναρκωτικών ουσιών".

3. Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 12 του Ν. 1729/1987, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 14 του Ν. 2161/1993, αντικαθίσταται ως εξής:

"Όποιος για δική του αποκλειστικά χρήση προμηθεύεται ή κατέχει με οποιονδήποτε τρόπο ναρκωτικά σε ποσότητα, που αποδεδειγμένα εξυπηρετεί αποκλειστικά τις δικές του ανάγκες ή κάνει χρήση τους ή καλλιεργεί φυτά κάνναβης σε αριθμό ή έκταση που δικαιολογούνται μόνο για δική του αποκλειστική χρήση, τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι ενός έτους."

4. Το τρίτο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 12 του Ν. 1729/1987, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 14 του Ν. 2161/1993, αντικαθίσταται ως εξής:

"Με αποφάσεις του Υπουργού Υγείας και Πρόνοιας μπορεί να προσδιορίζονται τα όρια ποσότητας της κάθε επί μέρους ναρκωτικής ουσίας, που θεωρείται ότι καλύπτει τις ανάγκες ενός χρήστη, έστω και εξαρτημένου, για ορισμένο χρόνο."

5. Η παράγραφος 2 του άρθρου 12 του Ν. 1729/1987, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 14 του Ν. 2161/1993, καταργείται και στη θέση της τίθεται νέα παράγραφος που έχει ως εξής:

"2. Καταδικαστικές αποφάσεις της προηγούμενης παραγράφου δεν καταχωρίζονται στα αντίγραφα των δελτίων ποινικού μητρώου, εκτός αν μέσα σε πέντε χρόνια από τη δημοσίευση της αμετάκλητης καταδικαστικής απόφασης επακολούθησει αμετάκλητη καταδίκη για την ίδια πράξη."

6. Το τρίτο εδάφιο της παραγράφου 4 του άρθρου 12 του Ν. 1729/1987, όπως η παράγραφος αυτή προστέθηκε με την παράγραφο 1 του άρθρου 9 του Ν. 2721/1999, αντικαθίσταται ως εξής:

"Αν συντρέχει διακεκριμένη περίπτωση από τις προβλεπόμενες στο άρθρο 6 ή επιβαρυντική κατάσταση του άρθρου 8, η διάταξη του πρώτου εδαφίου δεν εφαρμόζεται."

7. Το τέταρτο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 14 του Ν. 1729/1987, όπως το άρθρο αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 16 του Ν. 2161/1993, αντικαθίσταται ως εξής:

"Την εισαγωγή του δράστη σε Ειδικό Θεραπευτικό Κατάστημα ή Ειδικό Τμήμα Καταστήματος Κράτησης, που λειτουργεί υπό την ευθύνη αναγνωρισμένου κατά νόμο φορέα, μπορεί να διατάξει και ο ανακριτής με σύμφωνη γνώμη του Εισαγγελέα, εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις του άρθρου 13 παράγραφος 1."

8. Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 14 του Ν. 1729/1987, όπως το άρθρο αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 16 του Ν. 2161/1993, αντικαθίσταται ως εξής:

"2. Όποιος καταδικάστηκε σε ποινή φυλακίσεως και υποβάλλεται σε θεραπευτικό πρόγραμμα κατά την προηγούμενη παράγραφο, μπορεί με βούλευμα του συμβουλίου πλημμελειοδικών του τόπου της κράτησης, μετά από γνώμη του επιστημονικού συμβουλίου του Ειδικού Θεραπευτικού Καταστήματος ή του υπευθύνου του Ειδικού Τμήματος του Καταστήματος Κράτησης, να απολυθεί υπό όρο και πριν από τη συμπλήρωση του απαιτούμενου κατά τα άρθρα 105 επ. Π.Κ. χρόνου, εφόσον έχει παρακολουθήσει με επιτυχία το πρόγραμμα απεξάρτησης."

9. Το άρθρο 17 του Ν. 1729/1987 αντικαθίσταται ως εξής:

"1. Σε κάθε περίπτωση καταδίκης σε ποινή κάθειρξης για παράβαση του νόμου αυτού, το δικαστήριο, αν κρίνει ότι η διαμονή του καταδικασμένου σε ορισμένους τόπους δημιουργεί κινδύνους για τον ίδιο ή για τρίτους, μπορεί να διατάξει την απαγόρευση της διαμονής του στους τόπους αυτούς για χρονικό διάστημα ενός (1) μέχρι πέντε (5) ετών.

2. Για αλλοδαπούς που καταδικάζονται για παράβαση του νόμου αυτού σε ποινή κάθειρξης το δικαστήριο διατάσσει την ισόβια απέλασή τους από τη χώρα, εκτός αν συντρέχουν σπουδαίοι λόγοι, ιδίως οικογενειακοί, που δικαιολογούν την παραμονή τους, οπότε ισχύουν και γι' αυτούς οι ρυθμίσεις της παραγράφου 1. Για την εκτέλεση της απέλασης εφαρμόζεται το άρθρο 74 του Π.Κ. με επιφύλαξη των σχετικών διατάξεων που περιλαμβάνονται σε διεθνείς συμβάσεις, οι οποίες έχουν κυρωθεί από την Ελλάδα."

10. Στην παράγραφο 2 του άρθρου 21 του Ν. 1729/1987 προστίθεται περίπτωση δ' που έχει ως εξής:

"δ) Σε περίπτωση αντικατάστασης της προσωρινής κράτησης με περιοριστικούς όρους, το αρμόδιο δικαστικό συμβούλιο μπορεί, μεταξύ των όρων, να συμπεριλάβει και την παρακολούθηση θεραπευτικού προγράμματος συντήρησης και απεξάρτησης του αιτούντος, εφόσον έχει γίνει δεκτός από εγκεκριμένο προς τούτο φορέα."

Άρθρο 6

1. Το τέταρτο εδάφιο της περίπτωσης α' της παραγράφου 1 του άρθρου 21 του Ν. 2331/1995 (ΦΕΚ 173 Α΄) αντικαθίσταται ως εξής:

"Τα παραπάνω δεν εφαρμόζονται για τα εγκλήματα που προβλέπονται στα άρθρα 299, 306, 309, 310, 311, 312, 322, 323, 324, 336, 374 εδ. α' και β' και 380 του Ποινικού Κώδικα και του άρθρου 2 του νόμου αυτού, όπου δε στην παράγραφο αυτή αναφέρονται εγκλήματα του πρώτου εδαφίου, νοείται πάντα ως ισχύουσα και η ανωτέρω εξαίρεση από την εφαρμογή του."

2. Το τρίτο και τέταρτο εδάφιο της περίπτωσης β' της παραγράφου 1 του άρθρου 21 του Ν. 2331/1995 αντικαθίστανται ως εξής:

"Η υποβολή σε θεραπευτική αγωγή εγκεκριμένου κατά νόμο θεραπευτικού προγράμματος συντήρησης και απε-

ξάρτησης αποτελεί σημαντικό αίτιο αναβολής της δίκης, κατά την έννοια του άρθρου 349 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας. Κατά τη διάρκεια της θεραπευτικής αυτής αγωγής αναστέλλεται, σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 113 παρ. 3 του Ποινικού Κώδικα, η παραγραφή οποιουδήποτε εγκλήματος του θεραπευομένου."

3. Το έβδομο εδάφιο της περίπτωσης δ' της παραγράφου 1 του άρθρου 21 του Ν. 2331/1995, όπως το εδάφιο αυτό προστέθηκε με την παράγραφο 3 του άρθρου 9 του Ν. 2721/1999, αντικαθίσταται ως εξής:

"Ο εισαγγελέας πλημμελειοδικών, με την έγκριση του εισαγγελέα εφετών, αναστέλλει την εκτέλεση ποινής προσώπου που παρακολουθεί εγκκεκρίμενο κατά νόμο θεραπευτικό πρόγραμμα συντήρησης και απεξάρτησης, εφόσον οι ποινές αυτές αφορούν πράξεις που περιλαμβάνονται στην περίπτωση α' και φέρεται ότι τελέστηκαν πριν από την εισαγωγή του δικοκόμενου στο παραπάνω πρόγραμμα, εφόσον βεβαιώνεται από τον υπεύθυνο του θεραπευτικού αυτού προγράμματος η συνεπής παρακολούθησή του εκ μέρους του δικοκόμενου."

4. Στο τέλος του πρώτου εδαφίου της περίπτωσης θ' της παραγράφου 1 του άρθρου 21 του Ν. 2331/1995 προστίθενται οι λέξεις "εφόσον έχει εκτίσει τουλάχιστον το 1/5 της ποινής."

5. Το δεύτερο εδάφιο της περίπτωσης θ' της παραγράφου 1 του άρθρου 21 του Ν. 2331/1995 αντικαθίσταται ως εξής:

"Οι υπεύθυνοι του προγράμματος έχουν την υποχρέωση να ενημερώνουν την πρώτη ημέρα κάθε δεύτερου μήνα τη δικαστική αρχή και να συμπληρώνουν ειδικό δελτίο, στο οποίο αναφέρεται ρητά η συνεχής παρακολούθηση, η συναφής πρόοδος, η σταθεροποίηση και η επιτυχής ολοκλήρωσή του, καθώς και η αδικαιολόγητη διακοπή του."

6. Όπου στο κείμενο του άρθρου 21 του Ν. 2331/1995 υπάρχει ο όρος "ψυχική απεξάρτηση" αντικαθίσταται με τον όρο "συντήρηση και απεξάρτηση" και ο όρος "αποθεραπεία" με τον όρο "σταθεροποίηση και βελτίωση".

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ' ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 7

1. Στην παράγραφο 2 του άρθρου 245 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, όπως ισχύει, προστίθεται τρίτο εδάφιο που έχει ως εξής:

"Πρόταση επίσης στο δικαστικό συμβούλιο γίνεται και όταν ο εισαγγελέας εφετών, στον οποίο υποβάλλεται μετά την προανάκριση η δικογραφία, που αφορά πρόσωπα ιδιαίζουσας δωσιδικίας, αρμοδιότητας τριμελούς εφετείου, κρίνει ότι δεν συντρέχουν επαρκείς ενδείξεις για την παραπομπή του κατηγορουμένου στο ακροατήριο και παραγγέλλει την εισαγωγή της υποθέσεως στο αρμόδιο δικαστικό συμβούλιο."

2. Μετά την παράγραφο 2 του άρθρου 308 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, όπως ισχύει, προστίθεται νέα παράγραφος με αριθμό 3 που έχει ως εξής:

"3. Η κύρια ανάκριση στα πλημμελήματα περατώνεται και με απευθείας κλήση του κατηγορουμένου στο ακροατήριο του αρμόδιου δικαστηρίου με διαταγή του εισαγγελέα, εφόσον υπάρχει η σύμφωνη γνώμη του ανακριτή. Σε αυτήν την περίπτωση εφαρμόζεται και η διάταξη του άρθρου 322. Ο εισαγγελέας εφετών έχει δικαίωμα, αν δεχτεί

την προσφυγή, να διατάξει είτε να υποβληθεί η προσφυγή στο συμβούλιο είτε να συμπληρωθεί η ανάκριση, που περατώνεται με βούλευμα του συμβουλίου. Η παρ. 2 του άρθρου 245 εφαρμόζεται αναλόγως. Το συμβούλιο πλημμελειοδικών αποφαινεται αμετακλήτως αν θα συνεχιστεί ή όχι η προσωρινή κράτηση."

Οι παράγραφοι 3 και 4 του ίδιου άρθρου (308) αναριθμούνται σε 4 και 5 αντιστοίχως.

3. Από την περίπτωση στ' υπό στοιχείο Β' του άρθρου 114 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, όπως ισχύει, απαλείφεται η φράση "του άρθρου 42 και" και από το έκτο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 349 του ίδιου Κώδικα (Κ.Π.Δ.), όπως ισχύει, απαλείφονται οι λέξεις "ή του συμβουλίου".

4. Στο άρθρο 416 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας προστίθεται παράγραφος 3, που έχει ως εξής:

"Οι διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων εφαρμόζονται και για τον απόντα κατηγορούμενο που καταδικάστηκε ανεκκλήτως κατά την κοινή διαδικασία, εφόσον δεν είχε κλητευθεί νομίμως ή είχε καταβάλει το πρόστιμο για την παράβαση που καταμηνύθηκε πριν από την εκδίκαση της υπόθεσης."

Άρθρο 8

1. Ανεκτέλεστες ποινές φυλάκισης που έχουν επιβληθεί για πλημμελήματα με δικαστικές αποφάσεις, οι οποίες κατέστησαν αμετάκλητες πριν από την 1η Ιανουαρίου 1999 και δεν έχουν μετατραπεί σε χρηματικές, μετατρέπονται σε χρηματικές ποινές, ύστερα από αίτηση του καταδικασθέντος που υποβάλλεται αυτοπροσώπως ή με πληρεξούσιο στον αρμόδιο για την εκτέλεση των ποινών εισαγγελέα μέσα σε αποκλειστική προθεσμία έξι μηνών από τη δημοσίευση του νόμου αυτού. Η μετατροπή αποκλείεται, αν η ποινή φυλάκισης έχει περιληφθεί σε συνολική ποινή κάθειρξης που εξακολουθεί να ισχύει.

2. Για τη μετατροπή της ποινής αποφασίζει αμετακλήτως το δικαστήριο που εξέδωσε την καταδικαστική απόφαση ύστερα από κλήτευση του αιτούντος, σύμφωνα με τα άρθρα 155 έως 161 και 166 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας. Μπορεί όμως ο αιτών να παραιτηθεί από την κλήτευση, καθώς επίσης και να εκπροσωπηθεί από συνήγορο, εφόσον προβεί σε σχετική δήλωση στην αίτησή του ή σε μεταγενέστερο έγγραφο προς τον εισαγγελέα ή το δικαστήριο.

3. Μετά την υποβολή της αίτησης, που προβλέπεται στο εδάφιο α', δεν επιτρέπεται η άσκηση οποιουδήποτε τακτικού ή έκτακτου ένδικου μέσου κατά της απόφασης που επέβαλε την ποινή ή η άσκηση αίτησης ακυρώσεως της διαδικασίας ή της αποφάσεως και εφόσον ασκηθεί κηρύσσεται απαράδεκτο, σύμφωνα με το άρθρο 476 παρ. 1 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας.

Άρθρο 9

1. Στη θέση του άρθρου 675Α του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, που καταργήθηκε με την παράγραφο 3 του άρθρου 32 του Ν. 2172/1993, τίθεται νέο ταυτάρημο άρθρο, το οποίο έχει ως εξής:

"Άρθρο 675Α.

Το άρθρο 669 εφαρμόζεται και στην αναίρεση."

2. Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 21 του άρθρου 20 του Ν. 2738/1999 (ΦΕΚ 180 Α') αντικαθίσταται ως εξής:

"Σύζυγος ή τα τέκνα Ελλήνων πολιτών, οι οποίοι φονεύθηκαν ή τραυματίστηκαν σοβαρώς συνεπεία τρομοκρατικής πράξης, είτε αυτή στρεφόταν εναντίον τους είτε εναντίον άλλων, προσλαμβάνονται στο Δημόσιο και στα νομικά πρόσωπα της παρ. 1 του άρθρου 14 του Ν. 2190/1994, όπως αυτή αντικαταστάθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 1 του Ν. 2527/1997, καθώς και στους φορείς της παρ. 3 του άρθρου 1 του Ν. 2527/1997, καθ' υπέρβαση του προβλεπόμενου από την προκήρυξη αριθμού θέσεων, εφόσον: α) επιτύχουν σε γραπτό διαγωνισμό ή β) καταταγούν σε πίνακα προτεραιότητας, σε σειρά πέραν του αριθμού των διοριστέων."

Άρθρο 10

Η ισχύς του παρόντος νόμου αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Παραγγέλλομε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως νόμου του Κράτους.

Αθήνα, 17 Οκτωβρίου 2003

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Ν. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΑΚΗΣ

ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑΣ

ΚΩΝ. ΣΤΕΦΑΝΗΣ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ, ΔΗΜ.
ΔΙΟΙΚ. ΚΑΙ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ

ΚΩΝ. ΣΚΑΝΔΑΛΙΔΗΣ

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

Φ. ΠΕΤΣΑΛΝΙΚΟΣ

Θεωρήθηκε και τέθηκε η Μεγάλη Σφραγίδα του Κράτους

Αθήνα, 20 Οκτωβρίου 2003

Ο ΕΠΙ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ

Φ. ΠΕΤΣΑΛΝΙΚΟΣ

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ**ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ**

ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΟΥ 34 * ΑΘΗΝΑ 104 32 * TELEX 223211 YPET GR * FAX 210 52 21 004
 ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ: <http://www.et.gr> – e-mail: webmaster@et.gr

Πληροφορίες Α.Ε. - Ε.Π.Ε. και λοιπών Φ.Ε.Κ.: 210 527 9000-4
 Φωτοαντίγραφα παλαιών ΦΕΚ - ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ - ΜΑΡΝΗ 8 - Τηλ. (210)8220885 - 8222924
 Δωρεάν διάθεση τεύχους Προκηρύξεων ΑΣΕΠ αποκλειστικά από Μάρνη 8

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΑ ΓΡΑΦΕΙΑ ΠΩΛΗΣΗΣ Φ.Ε.Κ.

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ - Βασ. Όλγας 227	(2310) 423 956	ΛΑΡΙΣΑ - Διοικητήριο	(2410) 597449
ΠΕΙΡΑΙΑΣ - Ευριπίδου 63	(210) 413 5228	ΚΕΡΚΥΡΑ - Σαμαρά 13	(26610) 89 157
ΠΑΤΡΑ - Κορίνθου 327	(2610) 638 109		(26610) 89 105
	(2610) 638 110	ΗΡΑΚΛΕΙΟ - Πλ. Ελευθερίας 1	(2810) 396 409
ΙΩΑΝΝΙΝΑ - Διοικητήριο	(26510) 87215	ΛΕΣΒΟΣ - Αγ. Ειρήνης 10	(22510) 37 181
ΚΟΜΟΤΗΝΗ - Δημοκρατίας 1	(25310) 22 858		(22510) 37 187

ΤΙΜΗ ΠΩΛΗΣΗΣ ΦΥΛΛΩΝ ΕΦΗΜΕΡΙΔΟΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ**Σε έντυπη μορφή:**

- Για τα ΦΕΚ από 1 μέχρι 40 σελίδες 1 euro.
- Για τα ΦΕΚ από 40 σελίδες και πάνω η τιμή προσαυξάνεται κατά 0,05 euro για κάθε επιπλέον σελίδα.

Σε μορφή CD:

Τεύχος	Περίοδος	EURO	Τεύχος	Περίοδος	EURO
Α.Ε. & Ε.Π.Ε.	Μηνιαίο	60	Αναπτυξιακών Πράξεων και Συμβάσεων (Τ.Α.Π.Σ.)	Ετήσιο	75
Α' και Β'	3μηνιαίο	75	Νομικών Προσώπων		
Α', Β' και Δ'	3μηνιαίο	90	Δημοσίου Δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.)	Ετήσιο	75
Α'	Ετήσιο	180	Δελτίο Εμπορικής και		
Β'	Ετήσιο	210	Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας (Δ.Ε.Β.Ι.)	Ετήσιο	75
Γ	Ετήσιο	60	Ανωτάτου Ειδικού Δικαστηρίου	Ετήσιο	75
Δ'	Ετήσιο	150	Διακηρύξεων Δημοσίων Συμβάσεων	Ετήσιο	75
Παράρτημα	Ετήσιο	75			

Η τιμή πώλησης του Τεύχους Α.Ε. & Ε.Π.Ε. σε μορφή CD - rom για δημοσιεύματα μετά το 1994 καθορίζεται σε 30 euro ανά τεμάχιο, ύστερα από σχετική παραγγελία.

Η τιμή διάθεσης φωτοαντιγράφων ΦΕΚ 0,15 euro ανά σελίδα

ΕΤΗΣΙΕΣ ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ Φ.Ε.Κ.

Τεύχος	Σε έντυπη μορφή		Από το Internet	
	Κ.Α.Ε. Προϋπολογισμού	Κ.Α.Ε. ΤΑΠΕΤ	Κ.Α.Ε. Προϋπολογισμού	Κ.Α.Ε. ΤΑΠΕΤ
	2531	3512	2531	3512
	euro	euro	euro	euro
Α' (Νόμοι, Π.Δ., Συμβάσεις κτλ.)	205	10,25	176	8,80
Β' (Υπουργικές αποφάσεις κτλ.)	293	14,65	205	10,25
Γ' (Διορισμοί, απολύσεις κτλ. Δημ. Υπαλλήλων)	59	2,95	ΔΩΡΕΑΝ	--
Δ' (Απαλλοτριώσεις, πολεοδομία κτλ.)	293	14,65	147	7,35
Αναπτυξιακών Πράξεων και Συμβάσεων (Τ.Α.Π.Σ.)	147	7,35	88	4,40
Ν.Π.Δ.Δ. (Διορισμοί κτλ. προσωπικού Ν.Π.Δ.Δ.)	59	2,95	ΔΩΡΕΑΝ	--
Παράρτημα (Προκηρύξεις θέσεων ΔΕΠ κτλ.)	30	1,50	ΔΩΡΕΑΝ	--
Δελτίο Εμπορικής και Βιομ/κής Ιδιοκτησίας (Δ.Ε.Β.Ι.)	59	2,95	30	1,50
Ανωτάτου Ειδικού Δικαστηρίου (Α.Ε.Δ.)	ΔΩΡΕΑΝ	--	ΔΩΡΕΑΝ	--
Προκηρύξεων Α.Σ.Ε.Π.	ΔΩΡΕΑΝ	--	ΔΩΡΕΑΝ	--
Ανωνύμων Εταιρειών & Ε.Π.Ε.	2.054	102,70	587	29,35
Διακηρύξεων Δημοσίων Συμβάσεων (Δ.Δ.Σ.)	205	10,25	88	4,40
Α', Β' και Δ'			352	17,60

Το κόστος για την ετήσια συνδρομή σε ηλεκτρονική μορφή για τα προηγούμενα έτη προσαυξάνεται πέραν του ποσού της ετήσιας συνδρομής του έτους 2003 κατά 6 euro ανά έτος παλαιότητας και κατά τεύχος

- * Οι συνδρομές του εσωτερικού προπληρώνονται στις ΔΟΥ που δίνουν αποδεικτικό είσπραξης (διπλότυπο) το οποίο με τη φροντίδα του ενδιαφερομένου πρέπει να στέλνεται στην Υπηρεσία του Εθνικού Τυπογραφείου.
- * Η πληρωμή του υπέρ ΤΑΠΕΤ ποσού που αντιστοιχεί σε συνδρομές, εισπράττεται και από τις ΔΟΥ.
- * Οι συνδρομητές του εξωτερικού έχουν τη δυνατότητα λήψης των δημοσιευμάτων μέσω internet, με την καταβολή των αντίστοιχων ποσών συνδρομής και ΤΑΠΕΤ.
- * Οι Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις, οι Δήμοι, οι Κοινότητες ως και οι επιχειρήσεις αυτών πληρώνουν το μισό χρηματικό ποσό της συνδρομής και ολόκληρο το ποσό υπέρ του ΤΑΠΕΤ.
- * Η συνδρομή ισχύει για ένα χρόνο, που αρχίζει την 1η Ιανουαρίου και λήγει την 31η Δεκεμβρίου του ίδιου χρόνου. Δεν εγγράφονται συνδρομητές για μικρότερο χρονικό διάστημα.
- * Η εγγραφή ή ανανέωση της συνδρομής πραγματοποιείται το αργότερο μέχρι την 31η Δεκεμβρίου κάθε έτους.
- * Αντίγραφα διπλοτύπων, ταχυδρομικές επιταγές και χρηματικά γραμμάτια δεν γίνονται δεκτά.

Οι υπηρεσίες εξυπηρέτησης των πολιτών λειτουργούν καθημερινά από 08.00' έως 13.00'

ΑΠΟ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ